

Η Σαμάντα Σβέμπλιν γεννήθηκε στο Μπουένος Αίρες αλλά ζει στο Βερολίνο. Πριν ασχοληθεί με τη συγγραφή σπούδασε κινηματογράφο στο Πανεπιστήμιο του Μπουένος Αίρες. Από τους κριτικούς θεωρείται μία από τις καλύτερες, αν όχι η καλύτερη, διηγηματογράφος της σημερινής ισπανόφωνης λογοτεχνίας. Τα *Επτά άδεια σπίτια*, που κυκλοφόρησαν από τις εκδόσεις Πατάκη με ταυτάριθμα διηγήματα, σε εξαιρετική μετάφραση της Εφη Γιαννοπούλου, δίνουν την ευκαιρία στον αναγνώστη να θεωρήσει σοβαρή την παραπάνω εκτίμηση. Η συγκεκριμένη συλλογή άλλωστε τιμήθηκε το 2015 με το διεθνές λογοτεχνικό βραβείο Ribera del Duero.

Τα διηγήματα της Σβέμπλιν δεν μιλούν, τουλάχιστον κυριολεκτικά, για άδεια σπίτια, μερικά μάλιστα δεν έχουν σημείο αναφοράς κάποιο σπίτι. Ο λογοτεχνικός χώρος τους αφορά σώματα γερασμένα, χρόνο που μετριέται με φορεμένα ρούχα και κούτσες, σιωπές που σημαίνουν αναμονή ή παραίτηση, εμμονές που δημιουργούν ρήγματα στην αντιληπτική ικανότητα.

Η Σβέμπλιν φτιάχνει μόνο με τα απαραίτητα εκφραστικά μέσα ιστορίες μεστές νοημάτων και συναισθημάτων, χωρίς να περιτεύει ούτε μία λέξη στη διηγηματική ροή. Η λογοτεχνική λιτότητα διαυγάζει την αφήγηση και εξοικονομεί τον χρόνο του αναγνώστη, καθώς μετά το τέλος της συλλογής δεν θα πολυσκεφτεί τα διηγήματα, αλλά θα συναισθανθεί σαν να είχε μερίδιο συμμετοχής ο ίδιος.

Στο πρώτο διήγημα μια γυναίκα με την κόρη της, που την ακολουθεί αναγκαστικά, κάνουν βόλτες με το αυτοκίνητο και παρατηρούν ξένα σπίτια. Επεμβαίνουν χωρίς την άδεια των ιδιοκτητών, αλλάζοντας θέση στα ποτιστικά και στις ταμπέλες των γραμματοκιβωτίων. Στην ιστορία του «Τίποτε από όλα αυτά» εισέβαλαν σ' ένα σπίτι και η γυναίκα άρπαξε ένα πολύτιμο για συναισθηματικούς λόγους αντικείμενο της ιδιοκτήτριας. Η ερώτηση της κόρης «Τι σκατά ψάχνεις να βρεις σ' όλα αυτά τα σπίτια;» απαντάται από τον τίτλο του διηγήματος.

Στο διήγημα «Οι γονείς μου και τα παιδιά μου» ο χωρισμένος πατέρας επισκέπτεται με τους γονείς του, που μάλλον πάσχουν από άνοια, την πρώην σύζυγό του για να συναντηθούν με

Σαμάντα Σβέμπλιν

Σπίτια προς ενοικίαση

ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΒΑΣΜΑΤΖΙΔΗ

ΣΑΜΑΝΤΑ ΣΒΕΜΠΛΙΝ
Επτά άδεια σπίτια

Μετάφραση:
Εφη Γιαννοπούλου
Σελ. 160
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ, 2021

Τα περιστατικά της Σβέμπλιν, αν και αντλούνται από την πιο κοινότοπη πραγματικότητα, αποδίδονται σαν να μην ανήκουν σ' αυτήν. Τους λείπει η στερεότητα της εξήγησης, πράγμα που σημαίνει ότι τα *Επτά άδεια σπίτια* παραμένουν ακμαία και έπειτα από πολλές επισκέψεις-ενοικιάσεις του αναγνώστη

τα παιδιά του. Πρόσκαιρα τα παιδιά του ζευγαριού εξαφανίζονται δημιουργώντας πανικό στη μητέρα τους.

Και ενώ το περιστατικό παίρνει τις διαστάσεις «απαγωγής» διανθίζοντας την αφήγηση με κωμικά στοιχεία, μια λοξή ματιά του πατέρα προς τους γυμνούς και πάσχοντες γονείς του βάζει σε τάξη το χάος που προκάλεσε η λογική της ανήσυχης μητέρας.

Εξαιρετικό είναι το διήγημα με τίτλο «Η σπηλαιώδης αναπνοή», το μεγαλύτερο της συλλογής. Πόσο προετοιμασμένος είναι κάποιος απέναντι στον θάνατο; Είναι δυνατό ενόσω ζει να συρρικνώνει τη ζωή του, ώστε να είναι έτοιμος για το μεγάλο ταξίδι; Μήπως τελικά το να προετοιμάζεσαι για τον δικό σου θάνατο είναι μια άκρως εγωιστική θέση, που δεν σου επιτρέπει να αποτρέψεις τον θάνατο των άλλων; «Να ταξινομήσω τα πάντα. Να χαρίσω τα επουσιώδη. Να πακετάρω τα σημαντικά. Να συγκεντρωθώ στον θάνατο».

Η λίστα της γηραιάς Λόλας εμμονικά διατρέχει τον προσωπικό της χρόνο που περικλείει το διήγημα. Δίπλα όμως στη μελαγχολική εσωτερικότητά

της συντρέχουν οι χρόνοι ενός παιδιού και του συζύγου της. Η προσωπική νομή της Λόλας επί του χρόνου της επιτρέπει, στην παραιοθητική κατάσταση που δημιουργεί η Σβέμπλιν, να διαπιστώσει ότι «τώρα δεν είχε για ποιον να πεθάνει».

Στο «Ένας άτυχος άντρας» η συγγραφέας παίζει με τους παράξενους τρόπους αντίληψης της πραγματικότητας. Τι θα μπορούσε να είναι ένας ξένος άντρας που αγοράζει μια κιλότα σ' ένα οχτάχρονο κορίτσι, την ώρα που οι γονείς της είναι στο νοσοκομείο για την περιθάλψη της μικρής της αδελφής; Στην «Εξόδο» η αποπνικτική ατμόσφαιρα της σιωπής ενός ζευγαριού, που οφείλεται στο ότι κάτι «πρέπει να ειπωθεί» αλλά δεν λέγεται, φαίνεται ότι θα δημιουργήσει μια κατάσταση εξέγερσης.

Τα περιστατικά της Σβέμπλιν, αν και αντλούνται από την πιο κοινότοπη πραγματικότητα, αποδίδονται σαν να μην ανήκουν σ' αυτήν. Τους λείπει η στερεότητα της εξήγησης, πράγμα που σημαίνει ότι τα *Επτά άδεια σπίτια* παραμένουν ακμαία και έπειτα από πολλές επισκέψεις-ενοικιάσεις του αναγνώστη.